

نەگەر یه کیتی و پارتی ریکبن؟!

ئىبراهيم عەباس

دەنگۆی کەمکردنەوهی وەزارەتەکانی حکومەتی هەرێم "1" دواى ئەو بەقايەم هاوارکردنەى حیزب و حکومەت بۆ ئەدەستروێشتن و بەهەدەرچوونی (75%) بودجەى کوردستان بۆ مووچەى مووچەخۆران، هەوائیکە هێندەى بۆنى بى منەتبوونی پارتی و یه کیتی لەخەتک و حیزبە هاوپهیمانه کانیانی ئیدیت، نیوهیندە بەلای ئامانجی گەراندەوهی بوودجەو تەرخانکردنی بۆ کارى خزمەتگوزارى بۆ خەتکی رەشپوت و بەدبەختی کوردستاندا ناچیت. بەتایبەت دواى بەخشینەوهو خێراکردنی ئەو هەوالانەى کەباسی تۆکمەیی و بەستنی پەیمانی ستراتیژی ئەو دوو حیزبەیان ئی دەکریت. ناخر من و خواو خەتکیش دەزانین، ئەووەتەى شۆرشگێرەکانی دۆنیمان ئەو تێگەشتوون نابووێ بۆتە سێبەری سیاسەت، بەتکو زێدەتر؛ بوو بەشادەماری سیاسەت. سیاسییە بالادەستەکانمان هێندە بەخیرایی و ئەدەیان کەنالهوه پەنای بۆدەبەن، دەرەنجام لەهەموو مۆرائیکی شۆرشگێری دایبیربوون، وەلى چونکە دۆنیتی بەتەنیا ئەیان دەتوانی ولات بەتەواوی دادۆشن، ناچاربوون تێرە موچەیهک بۆ خەتکی و پشکیکی زۆر لەزەکات کەمتریش دەرخواردی حیزبە هاوپهیمانه کانیان بەدەن، بەلام ئیستا مادەم خۆیان یه کن چیتەر پنیوستیان بەمووچەدان بەخەتکی و وەزیر بەخشین بەهاوپهیمانه کانیان نییه.

پەرش و بلاوی دوو حیزبەکەو حکومەتی یه کگرتوو دەسئاواییان لەبەخشینەوهی پارو پۆستەکان، کردەیهکی سیاسی ناوازی دەسلاتی کوردییە کەدوچار دیمەنی حوکمرانییەکی نیشانداین، جیالەوهی رێژەى وەزیرانی یه ک کابینەى فراند بۆ سەر و چل وەزیر، رێژەى مووچەخۆرانیشی کردە یه ک لەسەر چواری دانیشتوان. ئەگەرچی ئەو شیوازه خۆبەرئۆبەرییه داواى خەتکی نەبوووه حاشا خەتک تاناستی فریشتە پاک و بى بەرییه ئەو شیوازه، بەلام ئەو بەناو موچە بەشینهوه، دەرەفتیکی زێرنی بەبەرپرسەکان بەخشیوه تا: بەئارەزووی خۆیان پەلاماری خەتکی پێدەن.

بۆلای هەرسایسییهکی ئەم دەفەرەى خۆمان دەچی، هێندە بەسوین باسی دواکەوتووی میللەتی کوردت بۆ دەکات، خەریکە خوینی دلت بۆیان بێت بەناو، چیبە؟ و لەبەرچی؟ وەلا ئەو میللەتە سەرەرایى هەمووی کراوه بەمووچەخۆر، بەلام رقبەبەرایەتی بەرپرسەکان دەکەن، چونکە وەکو ئەوان لەکیکی گەندەلی کوردستان بەشدارن. خۆش ئەوێهە بۆ سەلماندی راپه کانیان دەیان نەوونەت بۆ ریز دەکەن. بەرپرس هەیه یه ژیت؛ تووخوا سەیری میللەتی ئێمە بکە، چەند دواکەوتوویه بەغیلی بەمال و دەسلات و سەرۆتی سەرکردەکان دەبات، بەلام خەتکی ئەمریکا چەند پشکەوتووو رۆشنییرن! کە هیچ تاکیک بەغیلی بەدەسلات و پارەى دیک چینی نابات، ئەم پیاوه پش ئەوهی بێتە جیگری سەرۆکی ئەمریکا بەرئۆبەری کۆمپانیاییهکی هەرگەوهی بازرگانی نەوتی دۆنیا بووه، ئی خەتک لەجیاتی بەغیلی هەول دەدەن چۆن ئەوانیش رۆژیک وەکو (چینی)یان ئیدیت؟! بەقسەى بەرپرسەکانمان گوايه دەچن شۆن پى و شیوازی ئەو سیاسییە هەندەگرن، تابه مراری خۆیان بگەن. گەر زۆتر ئەنەسلی بابەتەکە دوور نەکەومەوه دەبیت منیش ئەناست ئەو تەرزە بۆچوونانە بێژم: تۆ سەیری ئەو دۆخە زانم و دێرەقەى بەرپرسەکانمان بکەن، جیالەوهی بەناسانی سەرۆت و سامانی میللەت ولاتیان لرف دا، هیتشتا ئەوان خۆیان بەگونا دەزانن کەبەقەدەر بەرپرسەکانی گەورەترین دەسلاتی دۆنیا دەستروێشتووو پارەدارن. ناخر ئەو هیتتا بەرپرسانەى لای خۆمان هێندە چاویان رووهو سەر و دوور هەنبرپوه، تەرمی بى خواوەنى ئەنفال و پشەمەرگەى دێرنی عارەبانە راکیش و دەیان خانەوادەى شەهیدی بى سەرپەرشتیان لەبیرچۆتەوه کەبۆ خاتری ئەوان، خەبات و کوردایەتیان کردوووه ئیستا تاسەبارو عەودالی پارو نایکن، ئی ئەبەر پیاوانخوازی و نایه کسانى و دزی و گەندەلی ئەوان بەسانایی دەستگیران ناییت، ئینجا بەو حائەش بەرپرسەکانمان بەتەمان بەقودرەتی قادر وەکو بەرپرسانی ئەمریکایان ئیبتت، تا ئەو پارەیهی بەکاری زێدە زێدە ناشەری دەستگیران بووه، ناشکراتر ئەنستا بیخۆن و بیپۆشن .

ئەگەرچی تەنگەتاوی حکومەت دواى دەنگۆی ئەدەست چوونی (75%) بوودجە بۆ مووچەو دواى لیک نزیکبوونەوهی لەجاران زێدەتری دوو حیزبە بالادەستەکەى کوردستان، پتر دەنگی ئیوهاتوووه، وەلى وەکو دیارە هەتا ئەو دوو حیزبە برایە زێدەتر

دەبنەو بەبەرا، باس و ھەوائى وامان پى دەبەخشن كەخەتك لەكولەكەى تەردا نەببىستىن و ھەرگىز بىرىشى بۇ نەچووبىت. لەخوای گەورەش بەزىادىبىت ئەگەر ئەو تەبايە نەبايە ھەرگىز خەتك نەيدەزانى بەژمارەو بەرەقەم بوودجەى ئەم ولاتە چەندە؟ چۆن تەخشان و پەخشان دەكرى؟ و چەندى بۇ مووچە؟ و چەندىشى بۇ پرۆژەى خراپ و نيوەچل جى بەجى كراوى باخەل پركەرى بەرپرسە قۆنتەراتچىبەكانمان دەچى؟!

بىرارى دەستەئىنانەو بەووزارەتەكانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان ، كەبەقەدەر ئەمريكائو چىن، وەزارەت و وەزىرى ھەن، ئەو وەزىرانەى لای خوشمان بەقەدەر بەرپرسى گەورەترىن كۆمپانىياكانى دونيا جىاوگە (ئىمىتياز)يان پى دەبەخشرىت. كارىكى پىرۆژەو لەجىنى خۆيداىە، بەلام چۆن؟ و بۇ ئىستائو پاشى چى؟ پاش ئەوەى بەدريژاىى (14)سالى نەك ھەر پۆستى وەزىرەكان، بگرە بەرئوەبەرى گشتى و پىسپۆر شارەزايىبەكانى وەزارەتەكان ھەتا بۆيان لوشدرا، پارەى ئەو خەنگە داماوە زەحمەتكىشەى خەنگى كوردستانىان دەرخواردرا، مالى ھەقە خۆشيان بەسوود وەرگرتن لەپۆستەكانىان، ھەتا بۆيان كرا درىغىيان لەبەتالانبردىنى سامان و سەرۆەتى حكومەت نەكردو دەستىان لەھىچ شتىك نەپاراستا، گەر ئىشم بىرسن بەنگەت چىبە بۇ ئەو قسانە؟ دەئىم ھىچ! ناوەئلا پاشىمان بوومەو دەرىم؛ ماشىن و خانى زۆرو برۆكەكە بەنزىنخانەو ناپارتمان و سۆپەماركىت و ئوتىل و موتىل و كورەنازانم چىدىكەش...

لەوئەتەى كورد خۆى حوكمى خۆى دەكات، ھەموو ئەو كەسانەى بەزىرەكايەتى بۆماووبىيان تووانىيان بىنە وەزىرو خەبىر، لە(10)سالى رابردووى دوو ئىدارەى و ئەئىستائى يەك ئىدارەبىدا، چەندىن گۆلى مېژوووبىيان (ئەگەر ئەو ئائوگۆرە خىراو ناوازانەى لەدەوروبەرمان دەگوزەرئىت رۆژىك ئەوانە پرگۆل نەكاتەو) بۇ خۆيان و ھەفت پشتى دواى خۆيان تۆماركرد، ئەو خاوەن پۆستانە مەقوولەى (پىياوى سىياسىى دەبىت خاوەن پارەو ئابوورى بىت، ئەگەرنا سىياسەتى پى ناكرىت) لەواری كرداردا بەباشى سەلماند. تا ئەگەر لەپۆستەكانىشيان دوورخراوەو ئەرىگای پارەو بەلادەستىيان بەسەر خەنگدا بسەپىن. دەئىتر باھەر لاچن، چ باكيان پى ھەيە، تىگەيشتى حكومەت گيان؟!

كەم كردنەو و تىكەلاو كۆكردنەو چەند وەزارەتىك لەبۆتەى يەك وەزارەتدا، ئەگەر راست بى؟ يان گەر حكومەت تىدا سەركەوتووبىت؟ نەخىرى بۇ مىللەت تىداىەو نەگەرانەوەى يەك دىنارى بوودجەش بۇ بەخەتى كەس، بەلام ھەرچۆنىك بىت ھەر باشە، ئاخىر رەنگە بەھوى ئەو كەم كردنەو، چىتر گەشتىارى داماوى دائىشتووى قەراغ جاددەكان، لەجاران كەمىك كەمتر قوتووى بىرەو شووشەى وىسكى و كلبنىسى پىسى وەزىرو پىسپۆر شارەزاکانى ئەو ھەموو وەزارەتەنى لەماشىنى مۆدىل بالاو بۇ بەردەم ھەئىدەرى!

پىشىنانى كورد راستىان گوتووە كەوتووبانە ئەگەر دزو خاوەن مالى يەك بن... ناخوننەرى ھىژا ئەو نيوە دىرەى ترى ئەو پەندەم بەخىرى خۆت بۆم تەواوبەكە.

"1 / سەرچاوى ئەو ھەوائە؛ لاپەرە يەكى دوا ژمارە (229 - 2007/6/25) ى رۆژنامەى جەماوەر.